

metody oceny jakości mleka, co zainicjowało dyskusję na temat przyszłości branży mleczarskiej.

W kolejnym dniu Szkoły podjęto tematykę dotyczącą globalnego rynku mleka i wołowiny. Podczas pierwszej sesji omawiano sytuację polskich producentów na tle sytuacji międzynarodowej, analizując zarówno wyzwania, jak i szanse, jakie stwarza dynamicznie zmieniający się rynek. Kolejna sesja „Społeczno-prawne aspekty relacji człowiek-zwierzę” poświęcona była problematyce związanej z dobrostanem zwierząt i dobro(stanem) hodowców. Tematy te są szczególnie istotne w kontekście społecznej percepcji hodowli zwierząt, która znajduje swe odzwierciedlenie nawet w aktualnych działaniach politycznych.

W czwartym, ostatnim dniu Szkoły Zimowej, skupiono się na wyzwaniach środowiskowych i klimatycznych, z którymi borykają się obecnie producenci mleka i wołowiny. Prelegenci zaprezentowali badania dotyczące wpływu zmieniającego się klimatu na wydajność krów mlecznych, a także omówili rolę biogazowni rolniczych, jako elementu zrównoważonego rozwoju gospodarstw. Ponadto, uczestnicy mieli okazję zapoznać się z przykładami innowacyjnych metod gospodarowania, takich jak rolnictwo regeneratywne, praktykowane przez Pana Tomasza Jakiela w gospodarstwie Lubuskie Angusowo, użytkującym bydło mięsne. Głównym celem rolnictwa regeneratywnego jest odtworzenie i utrzymanie potencjału plonotwórczego gleby i całego agroekosys-

temu, co może przyczynić się do poprawy uzyskiwanej efektywności produkcyjnej i w sposób istotny zmniejszyć negatywny wpływ działalności rolniczej na środowisko.

XXX Jubileuszowa Szkoła Zimowa Hodowców Bydła, jak co roku, była miejscem ożywionych dyskusji i wymiany poglądów, nawiązywania współpracy między przedstawicielami nauki i praktyki hodowlanej, a także promocji produktów, technologii i usług z branży hodowlanej.

Wsparcia sponsorskiego w organizacji konferencji udzielili: Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka, Polski Związek Hodowców i Producentów Bydła Mięsnego, Krajowy Związek Hodowców Czerwonego Bydła Polskiego w Jodłowniku, Agro Smart Lab Sp. z o.o., OSM w Limanowej, OSM w Bochni, Tymbark-MWS Sp. z o.o., Grupa Maspex Sp. z o.o., Lazur – Spółdzielczy Związek Grup Producentów Rolnych, Tasomix Sp. z o.o., Stacja Hodowli i Unasienniania Zwierząt Sp. z o.o. w Bydgoszczy, Bio ActiW Sp. z o.o., Polmass S.A., Promity Sp. z o.o. – PromityAgro, Jantar Sp. z o.o., Czasopismo „Hodowca Bydła”, PortalHodowcy.pl, Pro Agricola Sp. z o.o., Ekologiczne Gospodarstwo Rolne „Ekopodhale”, Bank Ochrony Środowiska S.A.

Wszystkim uczestnikom tegorocznej Jubileuszowej Szkoły Zimowej Hodowców Bydła serdecznie dziękujemy za udział i już teraz zapraszamy na konferencję przyszłoroczną.

Sylwia Pałka, Joanna Makulska

Dobrostan jako fundament nowoczesnej hodowli – refleksje z XIX Forum Zootechniczno- -Weterynaryjnego

W dniach 24-25 kwietnia 2025 roku w Poznaniu odbyło się XIX Forum Zootechniczno-Weterynaryjne, którego przewodnim tematem był dobrostan jako kluczowy element nowoczesnej hodowli i zdrowia zwierząt. Wydarzenie zgromadziło ponad 300 uczestników – naukowców, lekarzy weterynarii, studentów i hodowców. Podczas sesji plenarnych i tematycznych omówiono aktualne wy-

Fot. 1. Uroczyste otwarcie XIX Forum Zootechniczno-Weterynaryjnego (fot. O. Baryza)

zwania, kierunki badań oraz praktyczne rozwiązania w zakresie poprawy dobrostanu zwierząt gospodarskich.

Dobrostan zwierząt odgrywa coraz większą rolę w nowoczesnych systemach hodowlanych. Presja konsu-

mencka, zmieniające się regulacje prawne oraz rozwój nauk zootechnicznych i weterynaryjnych sprawiają, że komfort, zdrowie i potrzeby zwierząt przestają być tylko etycznym postulatem – stają się również czynnikiem wpływającym na efektywność produkcji. W tym kontekście XIX Forum Zootechniczno-Weterynaryjne, zorganizowane przez Poznańskie Koło Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego oraz Wielkopolski Oddział Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych, stało się platformą wymiany wiedzy i doświadczeń między środowiskiem naukowym, hodowcami oraz przedstawicielami przemysłu paszowego i weterynaryjnego.

Warsztaty terenowe – praktyka blisko nauki

Dzięki wsparciu sponsorów i Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu, uczestnicy forum mieli możliwość udziału w dwóch warsztatach. W Centrum Dobrostanu i Zdrowia Zwierząt UPP omawiano praktyczne aspekty dobrostanu bydła.

Zajęcia prowadzone przez ekspertów z firm takich jak Smart Feed, Biomix i Agri Plastics koncentrowały się na precyzyjnym żywieniu krów mlecznych z wykorzystaniem systemów analizy danych, zastosowaniu żywych drożdży w poprawie strawności pasz oraz technikach oceny efektywności żywienia. Omówiono także nowoczesne metody odchowu cieląt, uwzględniające ich dobrostan i zdrowie.

Dodatkowo uczestnicy zapoznali się z innowacjami w zakresie automatyzacji żywienia i doju, oceną strawności kiszzonek oraz strategiami poprawy zdrowotności bydła poprzez analizę ich zachowań i sygnałów (eksperti z firm ABS, Barenbrug, Lely, Phileo, Barbatius, Nutrex i Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka).

Warsztaty dla specjalistów zajmujących się hodowlą koni odbyły się w Stadninie Koni Racot. Program obejmował prezentacje dotyczące fizjoterapii i mikrokrążenia u koni, omówienie procesów ekstrudowania i mikronizacji pasz oraz dyskusje na temat poprawy komfortu i zdrowia koni poprzez odpowiednie żywienie i warunki utrzymania. Uczestnicy zwiedzili również Wytwórnę Pasz LIRA w Krzywiniu.

Obie sesje warsztatowe dostarczyły uczestnikom praktycznej wiedzy i narzędzi do wdrażania nowoczesnych rozwiązań w hodowli zwierząt, z naciskiem na poprawę ich dobrostanu i zdrowia. Łącznie w warsztatach uczestniczyło ponad 190 osób, co potwierdza rosnące zainteresowanie praktycznymi aspektami dobrostanu.

Sesja plenarna – interdyscyplinarna perspektywa

Podczas sesji plenarnej zaprezentowano międzynarodowe spojrzenie na dobrostan zwierząt. Dr Marlene Gronbeck (Dania) omówiła percepcję konsumencką mięsa pochodzącego z różnych systemów chowu. Dr Carolina Reyes Palomo (Hiszpania) zaprezentowała narzędzie QuickScan do oceny dobrostanu i zrównoważenia produkcji. Prof. Mükremin Ölmez (Turcja) porównał standardy dobrostanu cieląt w UE i Turcji. Prof. Bogumiła Pilarczyk oraz dr hab. Łukasz Jarosz omówili powiązania dobrostanu z odpornością i jakością produktów zwierzęcych. Z kolei w swoim wystąpieniu dr Rawski

Fot. 2. Uczestnicy warsztatów terenowych w Stadninie Koni Racot (fot. O. Olszewska)

poruszył zagadnienia związane z percepcją społeczną dobrostanu zwierząt oraz zawodu zootechnika. Zwrócił uwagę na rosnące zainteresowanie społeczeństwa warunkami hodowli zwierząt oraz na potrzebę edukacji i komunikacji między specjalistami a opinią publiczną.

Wykłady podkreśliły, że dobrostan nie jest celem samym w sobie, lecz integralnym elementem łańcucha produkcji żywności.

Sesje tematyczne

W sesji „Bydło i konie” prowadzonej przez prof. dr. hab. Rolanda Kozdrowskiego poruszono m.in. temat zdrowia jako fundamentu dobrostanu (lek. wet. Michał Hądzlik), dobrostanu w okresie okołoporodowym (lek. wet. Jakub Kaczmarek), monitorowania dobrostanu przez zachowanie (dr Katarzyna Rzewuska) oraz zastosowania technologii smartband (dr Alicja Borowska).

W sesji „Świnie i drób”, prowadzoną przez dr hab. Ewę Sell-Kubiak i dr hab. Agnieszkę Ludwiczak, przedstawiono m.in. wyniki projektu mEATquality oraz badania nad genetycznymi uwarunkowaniami dobrostanu. Dr n. wet. Jarosław Wilczyński omówił związek dobrostanu z chorobami u drobiu, a lek. wet. Przemysław Zachara skupił się na praktycznych wskaźnikach dobrostanu świń i możliwościach jego poprawy.

Podkreślano, że spełnienie minimalnych wymogów prawnych nie zawsze oznacza rzeczywistą poprawę warunków życia zwierząt.

Wnioski i perspektywy

XIX Forum potwierdziło, że dobrostan staje się strategicznym elementem hodowli, uwzględnianym w projektach badawczych, legislacji i działaniach edukacyjnych. Zmienia się również społeczne postrzeganie tej wartości – dobrostan to nie tylko obowiązek, ale także atut rynkowy.

Podziękowania

Organizatorzy wyrażają wdzięczność wszystkim uczestnikom, prelegentom, partnerom medialnym oraz sponsorom, którzy umożliwili realizację tego wydarzenia. Szczególne podziękowania kierowane są do gospodarstw i firm, które wsparły organizację warsztatów, oraz do zespołu projektu mEATquality.

Adam Cieślak, Joanna Składanowska-Baryza